

Πρόλογος

2006

Η ΜΕΡΙΑ ΛΑΤΡΕΥΕ ΤΟΝ ΜΠΑΜΠΑ ΤΗΣ, τον Κριστόφ Φοντάν. Ήταν καθηγητής γυμναστικής σε γυμνάσιο. Ήταν δυνατός στις προπονήσεις, τις επιδείξεις, τις ασκήσεις που δυναμώνουν το σώμα, τους μυς, τα οστά και το πνεύμα. Έλεγε συχνά ότι το πνεύμα είναι αυτό που κάνει τα πάντα.

Η Μερίλ τη φοβόταν αυτή τη λέξη, πνεύμα. Την μπέρδευε με τη λέξη ψέμα. Πίστευε ότι έπρεπε να πεις ψέματα για να τα καταφέρεις στην προπόνηση. Δεν της άρεσε να λέει ψέματα. Όμως, αγαπούσε τον μπαμπά της.

Το σχολείο της είχε επιλεγεί για να ενσωματώσει μια παιδική χορωδία σε μια σύγχρονη παράσταση. Ένα κοριτσάκι θα χόρευε σόλο. Αλλά δεν ήταν μόνο αυτό. Όποια επιλεγόταν, θα γινόταν δεκτή στην *περίφημη σχολή χορού της Μαντάμ Γκάλιο*.

Ο πατέρας της την καθοδηγούσε για την οντισιόν της παράστασης. Ήθελε να την επιλέξουν για να φοιτήσει στην *περίφημη σχολή χορού της Μαντάμ Γκάλιο*. Η κυρία Γκάλιο, πρώτη σόλο χορεύτρια της Όπερας του Παρισιού, ήταν μια διασημότητα στη μικρή τους πόλη.

Η Μερίλ δεν αγαπούσε ιδιαίτερα τον χορό. Ο χορός ήταν

η αιτία που ο μπαμπάς της ήταν σκληρός μαζί της. Φυσικά, εξακολουθούσε να την κάνει αγκαλιά το βράδυ, αλλά όταν την κοιτούσε, ένιωθε ότι την έκρινε. Ασταμάτητα. Τίποτα δεν ήταν όπως παλιά.

Έπρεπε πάντα να περπατάει στητή, με ίσια την πλάτη. Δεν γελούσαν πια οι δυο τους, τη ρωτούσε διαρκώς αν είχε κάνει εξάσκηση για να βελτιώσει τις πιρουέτες της. Του είχε γίνει εμμονή. Ήθελε να ξέρει πως εκείνη μπορούσε να κάνει πολλές πιρουέτες στη σειρά, για να ξεπεράσει τα άλλα κορίτσια.

Όμως, η Μερίλ φοβόταν τις πιρουέτες. Όταν έκανε πάνω από τρεις, το κεφάλι της γύριζε, ένιωθε ίλιγγο, έπεφτε κάτω και έκανε μώλωπες παντού.

Ο χορός ήταν η αιτία που ο μπαμπάς της μάλωνε με τη μάμά της. Όλη την ώρα.

«Μα τι σου συμβαίνει, έχεις τρελαθεί; Δεν βλέπεις ότι είναι εξαντλημένη;»

«Κατρίν, άσε με να κάνω όπως νομίζω. Με την υπερπροστασία σου θα την κάνεις ένα νωθρό πλάσμα. Αυτό που της διδάσκω μέσω του χορού θα της φανεί χρήσιμο σε όλη της τη ζωή. Της σφυρηλατώ σιδερένια θέληση, για να αντιμετωπίσει έναν σκληρό κόσμο. Μόνο οι πιο ισχυροί επιβιώνουν».

«Ναι, ξέρω», απαντούσε εκείνη κοροϊδευτικά. «Το ξέρω το τροπάρι σου!»

«Ποιο τροπάρι; Τι είναι αυτά που λες;»

«Η πειθαρχία είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της ελευθερίας!» έλεγε εκείνη ειρωνικά.

«Ναι, καλά, γέλα όσο θέλεις, όμως με την πειθαρχία θα γίνει μια γυναίκα ελεύθερη».

«Ξέρω πολύ καλά ότι, στην πραγματικότητα, το θέμα σου δεν είναι αυτό. Θέλεις να πάρεις την εκδίκησή σου, αυτό είναι όλο. Τις δικές σου αποτυχίες δεν τις ξεπέρασες ποτέ. Την εργασία λειοποιείς για προσωπικό σου όφελος. Αλλά δεν θα σε αφήσω να το κάνεις».

Η Μερίλ δεν καταλάβαινε τι έλεγε η μητέρα της. Αυτή η λέξη: ερ-γα-λει-ο-ποι-είς... Ήξερε πως ήταν κάτι σοβαρό, επειδή η μαμά της έκλαιγε συχνά. Ήξερε επίσης ότι αυτό που έλεγε η μαμά της ήταν αλήθεια, επειδή ο μπαμπάς της δεν είχε ποτέ άλλα επιχειρήματα σε αυτό το σημείο της συζήτησης. Ήταν προφανές πως είχε χάσει στη λογομαχία. Ωστόσο, συνέχιζε κανονικά να καθοδηγεί τη Μερίλ στην εξάσκηση.

Για όλους αυτούς τους λόγους, δεν της άρεσε να χορεύει.

Τον Σεπτέμβρη, μάλιστα, είχε αποτύχει στον διαγωνισμό που θα της επέτρεπε να μπει στην *περίφημη σχολή χορού της Μαντάμ Γκάλιο*.

Μετά την έκρηξη θυμού του μπαμπά της, είπε στον εαυτό της ότι όλα είχαν τελειώσει. Ότι θα την άφηνε στην ησυχία της. Ότι δεν θα της μιλούσε ποτέ ξανά για χορό. Αλλά όταν ήρθε αυτή η παράσταση στην πόλη, όλα είχαν ξεκινήσει από την αρχή. Λες και η μοίρα της είχε δώσει μια δεύτερη ευκαιρία.

«Αυτή τη δεύτερη ευκαιρία δεν πρέπει να τη χάσεις σε καμία περίπτωση. Σύμφωνα;» της είπε ο μπαμπάς της.

Εκείνη δεν ήταν καθόλου σύμφωνη, αλλά πώς να του το εξηγήσει; Έγινε καταφατικά και έκανε ό,τι μπορούσε για να τα καταφέρει. Εκείνος είχε εξοπλίσει το γκαράζ με παρκέ δάπεδο και μπάρα, και το παλιό τους αυτοκίνητο έμενε παρκαρισμένο απέξω.

Ξυπνούσε το πρωί, μία ώρα πριν από την κανονική, κάτω από το αποδοκιμαστικό μάτι της μαμάς που προτιμούσε να μείνει στο κρεβάτι παρά να συμμετέχει σε αυτά που αποκαλούσε «συνεδρίες βασανιστηρίων». Εκείνος ήταν δίπλα της πριν από το πρωινό, για διατάξεις, ασκήσεις αναπνοής, τον γύρο του τετραγώνου σε βηματάκια με χρονόμετρο. Στη συνέχεια, στο γκαράζ ήταν η στιγμή για πιρουέτες. Κι άλλες πιρουέτες.

Όταν γύριζε από το σχολείο το βράδυ, πριν από το απογευματινό τσάι, εκείνος ξανάρχιζε. Της είχε δώσει ένα iPod στο οποίο είχε περάσει τη μουσική των πιο διάσημων κλασικών μπαλέτων. «Για την καλλιέργειά της», έλεγε.

«Τα άλλα κορίτσια χορεύουν από τεσσάρων ετών! Βάλ' το αυτό καλά στο μυαλό σου. Πρέπει να καλύψεις αυτό το έδαφος όχι μόνο στον χορό, αλλά και στο αυτί, στα ακούσματα».

Η Μερίλ δεν αγαπούσε την κλασική μουσική. Με σύμμαχο τη μαμά και κρυφά από τον μπαμπά της, είχε προσθέσει στο iPod το τραγούδι της σειράς *Totally Spies* που άκουγε συνεχώς σε επανάληψη.

Κάποτε έφτασε και η μέρα της οντισιόν.

Τρίτη 17 Ιανουαρίου 2006

Ο ΜΠΑΜΠΑΣ ΤΗΝ ΑΦΗΝΕΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ και υπόσχεται να γυρίσει στις δύο το μεσημέρι, για να την ενθαρρύνει.

«Μην ξεχνάς ότι το πνεύμα σου είναι ατσάλινο!» της είπε πριν εξαφανιστεί στη γωνιά του δρόμου.

Η Μερίλ αμφιβάλλει αν έχει ατσάλινο πνεύμα. Κι έπειτα,

δεν έχει καμία επιθυμία να έχει σιδερένιο εγκέφαλο. Δεν είναι ρομπότ. Περνάει την πύλη του σχολείου με τη φίλη της, τη Σοφία, που μόλις έφτασε. Η Σοφία είναι ενθουσιασμένη, ονειρεύεται καιρό να κάνει μαθήματα με τη Μαντάμ Γκάλιο.

Τώρα, η μέρα τελείωσε κι εκείνη απέτυχε παταγωδώς. Η Μερίλ φοβάται να αντιμετωπίσει τον μπαμπά της. Αναρωτιέται γιατί οι γονείς της δεν ήρθαν να παρακολουθήσουν την οντισιόν. Τους περιμένει στην τάξη με τη Σοφία, την καλύτερή της φίλη. Είναι τελευταίες και η δασκάλα δείχνει ανυπόμονη. Η Μερίλ ανησυχεί, αλλά όχι ιδιαίτερα. Μερικές φορές οι γονείς της αργούν.

Τελικά, ευτυχώς, η μητέρα της Σοφία, που μένει δυο βήματα από το σπίτι της, έρχεται με αυτοκίνητο. Όταν βλέπει ότι οι γονείς της Μερίλ δεν έχουν περάσει ακόμα, προτείνει στη δασκάλα να πάρει τη Μερίλ μαζί με την κόρη της.

Δεν είναι η πρώτη φορά που γυρίζει από το σχολείο με τη μαμά της Σοφία. Αυτό γίνεται όταν ο μπαμπάς της έχει ενημέρωση προς τους γονείς της τάξης όπου είναι υπεύθυνος και η μαμά της κολλάει στην κίνηση μετά τη δουλειά της στο δημαρχείο. Έχει τα δικά της κλειδιά στο *Hello Kitty* μπρελόκ της, το οποίο είναι μονίμως κρεμασμένο στο εσωτερικό της τσάντας της.

Η μαμά της Σοφία δεν παρακολούθησε την οντισιόν επειδή κι εκείνη εργάζεται. Η Σοφία κλαίει σιγανά στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου. Τα δάκρυά της κυλούν ποτάμι από τη στιγμή που όλα τελείωσαν. Η Μερίλ πονάει για τη φίλη της. Θέλει να την παρηγορήσει, αλλά δεν ξέρει ποιες λέξεις να πει. Παρακολουθεί ανήσυχη, με βαριά καρδιά, τη νύχτα να πέφτει πάνω

από την πόλη καθώς οδηγούν και διασχίζουν τους δρόμους που τους οδηγούν στο σπίτι.

«Η Κατρίν δεν μου έστειλε μήνυμα για να με ενημερώσει. Περίεργο αυτό», λέει η μαμά της Σοφιά. «Μάλλον δεν έχει μπαταρία».

Η Μερίλ νιώθει λίγο καθησυχασμένη από την εξήγηση.

«Ελα, Σοφιά», λέει η μητέρα της, κάπως εκνευρισμένη από το κλάμα της κόρης της. «Μην υπερβάλλεις κι εσύ! Δεν ήρθε δα και το τέλος του κόσμου! Δεν έχεις κάτι να φυσήξεις τη μύτη σου;»

«Οχι!» κλαψουρίζει ακόμα περισσότερο η Σοφιά.

«Κοίτα τη Μερίλ, εκείνη δεν κλαίει. Πάρ' την ως παράδειγμα! Θα έπρεπε να είσαι ευχαριστημένη».

Ευχαριστημένη με τι, αναρωτιέται η Μερίλ.

Ανάμεσα σε δύο απελπισμένους λυγμούς, η Σοφιά αφηγείται πώς η Βανέσα, που είναι και η καλύτερη της τάξης, εκτέλεσε τέλεια το κομμάτι της και πώς η Μαντάμ Γκάλιο της έδωσε συγχαρητήρια και, μέσα σε πυκνά χειροκροτήματα, της απένειμε την κάρτα μέλους της σχολής της. Ήταν και ο δήμαρχος εκεί.

«Μπράβο της!» είπε η μαμά της Σοφιά. «Να χαίρεσαι για τη συμμαθήτριά σου».

«Ναι, αλλά με εμάς τι γίνεται;» λέει η Μερίλ. «Εμείς κοπήκαμε».

«Δεν πειράζει, κορίτσια. Αυτό που έχει σημασία δεν είναι η νίκη, αλλά η συμμετοχή».

Η φράση αυτή αφήνει έκπληκτη τη Μερίλ. Καταλαβαίνει ότι η μητέρα της Σοφιά είναι ειλικρινής, το βλέπει. Όμως, η

φράση αυτή είναι το αντίθετο από αυτό που της λέει ο μπαμπάς της κάθε μέρα.

Καθισμένη δίπλα στη φίλη της, φαντάζεται πώς θα ήθελε να εξελιχθεί η σκηνή στο σπίτι της.

«Λοιπόν;» θα ρωτούσε ο μπαμπάς.

«Συγγνώμη, μπαμπά. Ήθελα να κάνω τις πιρουέτες στη σειρά όπως είχες πει, αλλά δεν ξέρω τι έγινε...»

«Έπεσες;»

«Ναι».

Και ο μπαμπάς θα άνοιγε διάπλατα την αγκαλιά του για να την παρηγορήσει. Θα της έλεγε ότι δεν πειράζει. Αυτό που είχε σημασία ήταν η συμμετοχή.

Σιωπηλά, παίρνει το χέρι της Σοφία και το σφίγγει δυνατά. Ελπίζει ότι μια μέρα θα προκριθεί και η Σοφία στον διαγωνισμό. Η Μερίλ θα πάει με τους γονείς της να τη χειροκροτήσουν σε μια παράσταση και ο μπαμπάς της θα πει:

«Δεν μπορούν όλοι να γίνουν χορευτές. Είναι υπέροχο που είσαι χαρούμενη για τη φίλη σου».

Η Μερίλ δίνει στη φίλη της ένα πατικωμένο χαρτομάντιλο, το οποίο βγάζει από τα βάθη της τσάκας της. Η Σοφία φυσάει δυνατά τη μύτη της και κάνει το χαρτομάντιλο μπαλάκι στην παλάμη της. Μετά, ακουμπάει το κεφάλι της στον ώμο της Μερίλ και τα δάκρυα στεγνώνουν σιγά σιγά.

«Του χρόνου θα πετύχεις», της ψιθυρίζει η Μερίλ. «Είμαι σίγουρη. Είσαι η βασίλισσα της πιρουέτας».

Δεν το βλέπει, αλλά νιώθει το χαμόγελο της Σοφία. Είναι χαρούμενη που μπόρεσε να παρηγορήσει τη φίλη της.

«Είσαι η καλύτερή μου φίλη και παντοτινή», λέει η Σοφία.

Η Μερίλ, χαρούμενη που βλέπει το πλατύ χαμόγελο στο πρόσωπο της Σοφιά, κατεβαίνει από το αμάξι και χαιρετά.

«Ευχαριστώ», λέει με ευγένεια στη μητέρα της φίλης της.

Μπαίνει μόνη της στη μικρή πολυκατοικία.

Όταν μπαίνει στο διαμέρισμα, όλα είναι σκοτεινά κι αυτό την εκπλήσσει. Φοβάται το σκοτάδι. Αναρωτιέται τι συμβαίνει. Ξαφνικά, ακούει λυγμούς στο πίσω δωμάτιο, στο υπνοδωμάτιο των γονιών της.

Ανάβει όλα τα φώτα και περπατά αργά στον διάδρομο. Η τελευταία πόρτα είναι ορθάνοιχτη, και το δωμάτιο είναι κι αυτό βυθισμένο στο σκοτάδι. Γρήγορα ανάβει το φως και βλέπει τη μαμά της ξαπλωμένη στο μεγάλο κρεβάτι, κάτω από το πάπλωμα.

Μέσα σε ένα δευτερόλεπτο, βρίσκεται μπροστά σε μια ασυνήθιστη εικόνα.

Η μαμά της ανοιγοκλείνει τα μάτια με το ξαφνικό, πολύ έντονο φως. Την κοιτάζει κατάματα, φανερά καταβεβλημένη. Τα βλέφαρά της είναι κόκκινα, το πρόσωπό της γεμάτο δάκρυα. *Εγώ φταίω*, σκέφτεται η Μερίλ. *Κλαίει γιατί κόπηκα στον διαγωνισμό. Ξέρει ότι ο μπαμπάς δεν θα το ανεχθεί.*

Τα χέρια της μαμάς βγαίνουν από τις κουβέρτες, τόσο ώστε να δει η Μερίλ ότι είναι ντυμένη κανονικά. Δεκάδες χαρτομάντιλα είναι σκορπισμένα σε όλο το κρεβάτι και στο πάτωμα. Από το στόμα της μητέρας της βγαίνουν λυγμοί.

Η Μερίλ μουρμουρίζει:

«Συγγνώμη, μαμά. Προσπάθησα, αλλά δεν τα κατάφερα. Έπεσα την ώρα που έκανα την τρίτη πιρουέτα...»

«Τι πράγμα;» ψιθυρίζει η μαμά της με σπασμένη φωνή. «Τι είπες; Ω! Όχι, αγαπούλα μου... Δεν φταις εσύ...»

Ανασηκώνεται λίγο στον αγκώνα της και απλώνει το χέρι για να τραβήξει τη Μερίλ κοντά της. Εκείνη βαδίζει αργά προς το μεγάλο κρεβάτι, ενώ η μητέρα της αφήνει τα δάκρυα να κυλήσουν χωρίς να τα συγκρατεί, ξαναρχίζοντας σιγανά τους λυγμούς. Κάτι μέσα της λέει στη Μερίλ ότι μόλις το χέρι της αγγίζει τη μαμά, τίποτα δεν θα είναι πια το ίδιο στη ζωή της.

Περπατώντας όσο γίνεται πιο αργά, φτάνει τελικά στο κρεβάτι.

«Έλα, έλα δίπλα μου, πριγκίπισσά μου. Θα μείνουμε εδώ, οι δυο μας, εντάξει;»

Η Μερίλ, υπάκουη, βγάζει τα παπούτσια της και κουλουριάζεται δίπλα στη μητέρα της, κι αυτή την αγκαλιάζει πολύ σφιχτά. Για κάμποση ώρα, η Μερίλ δεν τολμάει ούτε να κουνηθεί.

Η μαμά της κάποιες στιγμές αναστενάζει πιο δυνατά. Άλλες φορές, φυσάει τη μύτη της, σκουπίζει το πρόσωπό της και μετά αναπνέει βαριά πριν αρχίσει πάλι να κλαίει.

Η κοιλιά της Μερίλ γουργουρίζει. Πεινάει. Δεν έφαγε πολύ το μεσημέρι, ακολουθώντας τη συμβουλή του μπαμπά της: καλύτερα να μην είσαι βαριά κατά τη διάρκεια της οντισιόν. Και δεν έφαγε ούτε το απογευματινό της, για να παρηγορήσει τη Σοφία.

Αναρωτιέται γιατί η μαμά της είναι τόσο στενοχωρημένη.

«Έχει συνάντηση γονέων αύριο ο μπαμπάς;»

Η μαμά της δεν απαντά, αλλά την αγκαλιάζει πιο δυνατά. Βυθίζει το πρόσωπό της στα μαλλιά, στον λαιμό της κόρης της. Παίρνει μια βαθιά ανάσα.

«Με σφίγγεις πολύ, μαμά. Πονάω».

«Ο μπαμπάς... δεν είναι πια εδώ, γλυκιά μου...»

Ο μπαμπάς μου έφυγε γιατί κόπηκα, σκέφτεται η Μερίλ. Ήταν πολύ θυμωμένος. Δεν θέλει να με ξαναδεί. Δεν θέλει να έχει κόρη αδύναμη. Μια κόρη που δεν μπορεί να κάνει ούτε πι-ρουέτες.

«Είναι... είναι...» προσπαθεί να πει η μητέρα της.

Αλλά οι λέξεις δεν θέλουν να βγουν. Δεν έχει πλέον τη δύναμη να σηκωθεί, να παίξει θέατρο, να εκπληρώσει τον ρόλο της μητέρας. Σφίγγει την κόρη της επάνω της σαν να θέλει να ξορκίσει το κακό, αλλά τίποτα δεν μπορεί να γυρίσει τον χρόνο πίσω.

Μέσα στη χαοτική δίνη των ωρών που ακολούθησαν, η Μερίλ σιγά σιγά κατάλαβε επιτέλους ότι ο μπαμπάς της είχε ένα ατύχημα. Η γιαγιά της Υβόν της εξήγησε ότι ο μπαμπάς είχε ανέβει στον ουρανό. Έπρεπε να είναι γενναία και να συμπεριφέρεται σαν μεγάλη για να ανακουφίσει τη μητέρα της που ήταν πολύ λυπημένη, και από εδώ και πέρα θα ήταν μόνη της για να τη φροντίσει. Θα γινόταν μια τελετή για να τον αποχαιρετήσουν, αλλά η Μερίλ δεν επιτρεπόταν να παραστεί.

Η Μερίλ δεν άνοιξε το στόμα της γιατί δεν ήθελε οι άλλοι να μάθουν. Ούτε καν η μαμά της, αλλιώς δεν θα την αγαπούσε πια. Δεν μπορούσε να τους εξηγήσει. Έπρεπε να ζήσει με αυτό το μυστικό για πάντα.

Αν τα είχα καταφέρει στην οντισιόν, ο μπαμπάς μου δεν θα είχε πεθάνει.

Αυτό ήταν το μυστικό της.

Οι μεγάλοι είχαν μιαν άλλη εκδοχή. Η γιαγιά της εξήγησε στα ξαδέλφια ότι ο μπαμπάς της είχε αργήσει για να πάει να τη

δει να χορεύει στην οντισιόν, και οδηγούσε με μεγάλη ταχύτητα. Σε έναν ανηφορικό δρόμο, ήθελε να προσπεράσει και δεν είδε το φορτηγό να έρχεται από το άλλο ρεύμα.

«Τα παιδιά», θρηνούσε η γιαγιά της, «άλλοτε είναι ευλογία και άλλοτε κατάρα. Ελπίζω να μη φέρει κακοτυχία και στην Κατρίν!»

Και η Μερίλ το ευχόταν, με όλη τη δύναμη της ψυχής της. Αν έφερνε κακοτυχία σε όλο τον κόσμο, τι θα γινόταν; Θα έμενε για πάντα παγιδευμένη μέσα στην κατάρα;

Η ζωή της Μερίλ συνεχίστηκε σε ένα σπίτι χωρίς τον μπαμπά της και με μια μητέρα με καρδιά τόσο πληγωμένη που δεν είχε πλέον δύναμη για τίποτα. Έμενε ώρες ξαπλωμένη στο κρεβάτι της, στο σκοτάδι. Δεν εργαζόταν πια. Ο γιατρός είχε γράψει πολλές εβδομάδες αναρρωτικής αδείας.

Η Μερίλ έμαθε να ζει σε δωμάτια με κουρτίνες πάντα κλειστές. Φρόντιζε τη μαμά σαν να ήταν παιδί της. Όταν γυρνούσε σπίτι μετά το σχολείο, ψώνιζε ερχόμενη και ετοίμαζε φαγητό. Της άρεσαν τα ζυμαρικά, ειδικά το κοραλάκι, και τα μαγείρευε συχνά. Η μαμά ήθελε να την αγκαλιάζει, αλλά η Μερίλ το απέφυγε. Φοβόταν μη φέρει κακοτυχία και σ' εκείνη. Και όταν τη φιλούσε, η μαμά έκλαιγε συχνά και της ζητούσε συγγνώμη.

«Συγγνώμη, γλυκιά μου. Δεν ξέρω τι έχω. Η κατάθλιψή μου φταίει. Δεν τα καταφέρνω πια».

Αλλά η Μερίλ ήξερε ότι εκείνη έφταιγε, γι' αυτό προτιμούσε να μη μένει για πολύ κοντά της.

Προσπαθούσε να μη δείχνει στο σχολείο ότι τα ρούχα της δεν ήταν πάντα πολύ καθαρά και ότι δεν τα άλλαζε πολύ συ-

χνά. Και στο τέλος φθείρονταν. Τα άλλα κορίτσια την κορόιδευαν. Απομονωνόταν όλο και περισσότερο και δεν μιλούσε πια σε κανέναν. Φοβόταν υπερβολικά τα κοροϊδευτικά σχόλια. Τους έδωχνε όλους μακριά της. Ακόμα και η Σοφιά είχε αρχίσει να κουράζεται από τις αντιδράσεις της.

Η Μερίλ περνούσε όλο τον χρόνο της εκτός σχολείου κάνοντας ασκήσεις χορού και πιρουνέτες στο γκαράζ, με υπόκρουση κλασικής μουσικής. Θα ήθελε τόσο πολύ να γυρίσει τον χρόνο πίσω. Να δείξει στον μπαμπά της ότι έκανε προσπάθειες και ότι μπορούσε να είναι περήφανος για εκείνη.

Είχε μια τρελή σκέψη στο κεφάλι της από την οποία δεν μπορούσε να απαλλαγεί. Όταν γίνω αστέρι χορεύτρια, θα περιστρέφομαι με τα άλλα αστέρια στον ουρανό και θα μπορώ να δω τον μπαμπά, να του μιλήσω. Αν είμαι η καλύτερη χορεύτρια απ' όλες, θα μου πει ότι με αγαπά.

Μια μέρα, όταν γύρισε σπίτι, δεν βρήκε τη μητέρα της εκεί. Υβόν, η γιαγιά της, ήταν εκεί, μαζί με άλλα πρόσωπα. Υπήρχαν και αστυνομικοί. Όλοι μιλούσαν για την Κατρίν. Είχε κάνει κάτι σοβαρό.

«Κι εσύ!» γρύλισε η γιαγιά της. «Με τις ιδέες σου! Εσύ φταις! Αν περνούσες λίγο περισσότερο χρόνο με τη μητέρα σου αντί να μένεις ώρες κλεισμένη στο γκαράζ κάνοντας πιρουνέτες, θα είχε βγει από την κατάθλιψή της αντί να...»

Η Μερίλ νόμιζε ότι έφταιγε εκείνη επειδή η μαμά της δεν ήταν πια στο σπίτι.

«Πήγε να βρει τον μπαμπά στον παράδεισο;» ρώτησε.

«Πόσο γρουσουζίκιο είναι αυτό το παιδί!» αναφώνησε η

γριά. «Τι φρικτό πράγμα είπες! Η μητέρα σου είναι στο νοσοκομείο και θα την κρατήσουν εκεί για λίγο. Μέχρι να μην αποτελεί πλέον κίνδυνο για τον εαυτό της ή για σένα. Τέλος πάντων, εγώ θα μείνω εδώ για όσο θα κρατήσει όλο αυτό. Θα δούμε. Τι σου είναι, όμως, η ζωή! Όλα αυτά εξαιτίας του χορού».

Η Μερίλ σκέφτηκε ότι όλο αυτό ήταν η κατάρα που συνεχιζόταν.

Μαζί με τη γιαγιά της, εγκαταστάθηκε και η ρουτίνα στο σπίτι.

Ήλπιζε ότι η μαμά της θα γυρνούσε σύντομα σπίτι, επειδή της έλειπε. Μπορεί να ήταν πάντα λυπημένη, μπορεί οι αγκαλιές της να ήταν απελπισμένες, όμως τουλάχιστον οι δυο τους αγκαλιάζονταν. Η γιαγιά της διαρκώς της φώναζε. Της έλεγε ότι ήταν κακιά, την κατηγορούσε για κάθε της ενέργεια και συχνά γκρίνιαζε στο τηλέφωνο για εκείνη στα ξαδέλφια της.

Η Μερίλ δεν ασχολιόταν πλέον με το φαγητό ή το σπίτι, κι έτσι περνούσε ακόμα περισσότερο χρόνο στο γκαράζ κάνοντας εξάσκηση. Και η γιαγιά της, η Υβόν, την άφηνε. Θα έλεγε κανείς πως όταν έβλεπε τη Μερίλ θύμωνε, ή, ακόμα χειρότερα, ένιωθε φόβο. Όταν το κοριτσάκι ήταν στο σπίτι, η γιαγιά απέναντί της στρεφε το βλέμμα, λες και η όψη της προκαλούσε τρόμο.

Ό,τι κι αν έκανε η Μερίλ, ακόμα κι αν χόρευε μέχρι να χάσει την αναπνοή της, τα πράγματα χειροτέρευαν αντί να καλυτερεύουν.

Πρώτα ο μπαμπάς της και μετά η μαμά της. Η καρδιά της Μερίλ είχε γίνει πέτρα. Την ένιωθε να χτυπάει μόνο όταν χόρευε και έκανε πιρουέτες στο γκαράζ. Τον υπόλοιπο καιρό,

ήταν σαν να μην είχε καρδιά. Όμως, δεν της έλειπε. Αντιθέτως. Ήταν μάλλον βολικό.

Μπορώ να αντέξω πολύ περισσότερα πράγματα, χωρίς την καρδιά μου.

Η φράση αυτή επανερχόταν ως επωδός στο κεφάλι της.

Στο τέλος του καλοκαιριού, η μαμά της γύρισε σπίτι. Δεν είχε πια δουλειά, έπαιρνε επιδόματα. Η γιαγιά Υβόν έμεινε μαζί τους, επειδή η Κατρίν δεν μπορούσε πλέον να αντιμετωπίσει το βάρος ενός σπιτιού με ένα παιδί.

Τον Σεπτέμβρη, η Μερίλ πέτυχε στον διαγωνισμό και κατάφερε να μπει στην *περίφημη σχολή χορού της Μαντάμ Γκάλιο*. Ήταν ικανοποιημένη. Ήξερε ότι μια μέρα θα βρισκόταν κι εκείνη στον ουρανό, θα έβλεπε εκεί τον μπαμπά της και θα του ζητούσε να τη συγχωρέσει.

Και τότε, θα αρχίσει, άραγε, να χτυπά ξανά η καρδιά μου;

1. Διασωθείσα από τα ύδατα

Παρασκευή 24 Ιανουαρίου 2020

Ο ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ σήμερα να πλήξει τη μικρή παραλιακή πόλη. Στο Καφέ «Το Μικρό Εργοστάσιο», οι πελάτες ζαρώνουν στις καρέκλες τους μπροστά στη θύελλα που λυσσομανά έξω.

Πίσω από τον παλιομοδίτικο μεταλλικό πάγκο της, η ιδιοκτήτρια του Καφέ, παχουλή και ευπροσήγορη, κάτι αφουγκράζεται. Παγώνει.

«Αμάντα, τι έπαθες;» ρωτάει ο Αντουάν, ο σύζυγός της, περίεργος από το ύφος της.

Εκείνη φοράει το αδιάβροχό της και τρέχει προς την πόρτα, με το καμπανάκι να κουδουνίζει καθώς την ανοίγει. Ο Αντουάν δεν προλαβαίνει να τη συγκρατήσει.

«Τι ακριβώς νομίζεις πως κάνεις; Θέλεις να παρασυρθείς από τα νερά;»

Μια ριπή νερού πλημμυρίζει τα πλακάκια του δαπέδου, και εκείνη κλείνει γρήγορα την πόρτα πίσω της.

Οι πελάτες, καθισμένοι στα ξύλινα τραπέζια και στις μπιστρό καρέκλες του Καφέ, που θα μπορούσαν κάλλιστα να αποτελούν ντεκόρ ταινίας, είναι σε έξαψη, ανήσυχoi και περίεργοι.

Αναρωτιούνται αν οι ζημιές θα είναι όσες και την προηγούμενη φορά. Αν θα υπάρξουν θάνατοι.

Συνέβη ξαφνικά. Σε ελάχιστες στιγμές η βροχή αρχίζει να πέφτει ακόμα πιο δυνατά και ένας χείμαρρος σχηματίζεται στο σοκάκι. Ευτυχώς, στο σημείο όπου βρίσκεται το Καφέ «Το Μικρό Εργοστάσιο» δεν επηρεάζεται, ο χείμαρρος θα χτυπήσει το απέναντι κτίριο. Από την τελευταία πλημμύρα, ολόκληρος ο δρόμος έχει επισκευαστεί, το νερό δεν μπαίνει πλέον στα υπόγεια.

«Το πιο σημαντικό πράγμα», λέει η Αντρέα, μια συνταξιούχος χήρα που τρώει παρέα με την κόρη της, την Κριστίν, «είναι να μην κουνήσει κανείς ρούπι, μέχρι το νερό να αποτραβηχτεί εντελώς».

Μετά το διαζύγιο της Κριστίν, οι δύο γυναίκες ζουν μαζί. Για να μοιράζονται τα έξοδα. Η Κριστίν, με τα μαλλιά της κομμένα στο περίπου, φράντζα που της πνίγει το μέτωπο, ρίζες πάντα με καθυστέρηση ενός μήνα και τα πλεγμένα στο χέρι πουλόβερ της, είναι βοηθός συμβολαιογράφου. Όπου κι αν έχει να πάει, είναι πάντα αργοπορημένη. Όπως της λέει η μητέρα της, θα μπορούσε να πνιγεί σε ένα ποτήρι νερό. Και η ίδια το ξέρει, είναι υπερβολική, αμφιβάλλει για τον εαυτό της και η αργοπορία την ακολουθεί παντού. Η μητέρα της, η Αντρέα, είναι για εκείνη η ζεστασιά, η άνεση, η παρουσία όταν επιστρέφει σπίτι το βράδυ, αλλά ταυτόχρονα η αποκάλυψη όλων αυτών που της έχουν λείψει στη ζωή της. Ειδικά εφόσον η ίδια είναι η τελειότητα προσωποποιημένη. Τα μαλλιά της είναι σαν κράνος, πάντα καλοχτενισμένα, το ταγιέρ της άψογο και οι γόβες της υπογραμμίζουν με τρόπο σχεδόν στρατιωτικό τον καθημερινό

της αγώνα ενάντια στο πέρασμα του χρόνου. Ο θάνατος του συζύγου της δεν άλλαξε αυτές τις συνήθειες. Για εκείνη, είναι θέμα αξιοπρέπειας. Να δείχνει πάντα στα καλύτερά της.

Κάθε Παρασκευή έρχονται εδώ, στο Μικρό Εργοστάσιο, γιατί τους αρέσει το αγιολί που φτιάχνει η Αμάντα με ψάρια και φρέσκα λαχανικά. Συχνά μαλώνουν για το τίποτα. Για συνταγές μαγειρικής, για το πόσο ευγενικοί είναι οι νέοι στις μέρες μας, για το ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος να διπλώσει κανείς τα σεντόνια, για το ποια ταινία θα δουν.

Ο Αντουάν έχει το βλέμμα διαρκώς στο παράθυρο. Σηκώνει περιστασιακά τη δαντελένια κουρτίνα, προσπαθώντας να εντοπίσει την Αμάντα που έχει εξαφανιστεί μέσα στη νεροποντή. Δεν τη βλέπει πουθενά. Ελάχιστοι σκόρπιοι διαβάτες τρέχουν ακόμα στον δρόμο, αναζητώντας ένα ασφαλές καταφύγιο, ένα σπίτι.

Όλοι μοιάζουν ίδιοι, βρεγμένοι ως το κόκαλο, σκυφτοί κάτω από τη δύναμη της νεροποντής, βουτηγμένοι στο νερό ως τα γόνατα, με την ομπρέλα παραμορφωμένη από τον αέρα, το κεφάλι χωμένο στους ώμους, την πλάτη καμπουριασμένη.

Ο Αντουάν ανησυχεί, αλλά ο θυμός τον κερδίζει. Γκρινιάζει δυνατά.

«Αυτή η γυναίκα! Πείσμα σαν αληθινό μουλάρι. Αν νομίζει ότι θα πάω να τη βρω, κοιμάται ξυπνητή! Συμπεριφέρεται σαν παιδί. Ποιος ξέρει τι έχει στο μυαλό της; Ξαφνικά, και ενώ ρίχνει καρεκλοπόδαρα... λες και την τσίμπησε μύγα... Εσείς το καταλαβαίνετε αυτό;»

Η βιβλιοθηκονόμος, η Ελέν Φορστέρ, που γνωρίζει καλά τους ιδιοκτήτες του Καφέ, απαντά:

«Άκουσα έναν θόρυβο έξω λίγο πριν ξεκινήσει ο κατακλυσμός. Κάτι σαν νιαούρισμα».

Η Ελέν Φορστέρ έχει ανοιχτό λογαριασμό στο κατάστημα, τρώει εδώ καθημερινά τα τελευταία πέντε χρόνια. Είναι γυναίκα χαμηλών τόνων, μάλλον άχρωμη. Καστανά μαλλιά, κοντά, φαγωμένα νύχια, ρούχα πάντα σε ουδέτερα χρώματα. Σπάνια θα την πρόσεχε κανείς, και αν υπάρχει κάτι που η Ελέν Φορστέρ δεν θέλει, είναι να την προσέχουν. Το μόνο που θέλει είναι να την αφήνουν όλοι στην ησυχία της να διαβάζει. Όσο γίνεται περισσότερο, παντού, όλη την ώρα, ή τουλάχιστον όποτε μπορεί.

Αποφάσισε ότι το Μικρό Εργοστάσιο θα γίνει το στέκι της την πρώτη φορά που μπήκε λόγω της επένδυσης στους τοίχους. Σε όλη την πόλη, οι καφετέριες έχουν πορτρέτα από σταρ του σινεμά για διακόσμηση, αλλά εδώ οι τοίχοι είναι διακοσμημένοι με σχολικούς μαυροπίνακες στους οποίους είναι γραμμένες φράσεις συγγραφέων ή στίχοι από ποιήματα, που σηματοδοτούν τη «σκέψη της ημέρας».

Οι φράσεις δεν αλλάζουν συχνά, κανείς δεν έχει χρόνο να ασχοληθεί, αλλά αυτό δεν έχει σημασία.

Αυτό το Καφέ είναι ό,τι πρέπει για μένα, είχε πει στον εαυτό της εκείνη την ημέρα.

Συχνά, προτείνει η ίδια μια νέα φράση στην ιδιοκτήτρια. Κάθε φορά, έχει ένα διαφορετικό βιβλίο μαζί της. Τρώει μέσα σε ένα τέταρτο της ώρας, τα υπόλοιπα τρία τέταρτα διαβάζει και μετά επιστρέφει στη δουλειά της. Τα παιδιά της ζουν πολύ μακριά. Η μία σπούδασε στο Λονδίνο και ο άλλος έχει εγκατασταθεί στο Μόντρεαλ. Όταν ο πατέρας της μπήκε σε ίδρυμα φρο-

ντίδας λόγω Αλτσχάιμερ, η δεσποινίδα Φορστέρ ήρθε να ζήσει εδώ, στο σπίτι της μητέρας της. Ούτως ή άλλως, σχέσεις με άλλους ανθρώπους δεν έχει. Και τώρα που τα παιδιά της είναι ενήλικα, δεν επικοινωνεί πλέον καθόλου με τον πρώην σύζυγό της.

Κανείς εδώ δεν τη γνώριζε από πριν. Όταν ήταν μια πολύ δραστήρια νεαρή μητέρα που ζούσε με έναν ελκυστικό άνδρα, στέλεχος εταιρείας υψηλής τεχνολογίας. Γι' αυτό όλοι την αποκαλούν *δεσποινίδα*. Σαν να μην έχει παντρευτεί ποτέ.

«Τι εννοείτε, θόρυβο;» ρωτάει ο Αντουάν. «Τι θόρυβο; Εγώ δεν άκουσα τίποτα».

«Επιβεβαιώνω», λέει ο κύριος Αμεντέ, ο τυφλός ηλικιωμένος.

Ως τυφλός, διαθέτει ακοή εξαιρετικής οξύτητας. Όλος ο κόσμος το ξέρει. Ακόμα και το σκυλί του, η Φλόρα, ένα νεαρό ολόμαυρο Λαμπραντόρ, ξαπλωμένο στα πόδια του, συμφωνεί με ένα χαρούμενο γάβγισμα. Είναι ακόμα μικρή, έχει μόλις εκπαιδευτεί για τον ρόλο της. Μερικές φορές έχει την επιθυμία να κάνει τρέλες. Της έρχεται, ξαφνικά, να δώσει ένα σάλτο για να πιάσει μια μύγα. Τα σαγόνια της κλείνουν με θόρυβο, κάνοντας τον Αμεντέ να αναπηδήσει ξαφνιασμένος. Είναι παιχνιδιάρικη, αλλά ξέρει να συγκρατεί την ορμή της.

«Ήταν νιαούρισμα, αναμφίβολα», είπε.

Ο Αντουάν γνέφει αναστατωμένος.

«Εντάξει! Μην πείτε τίποτε άλλο! Το έπιασα. Αν πιστεύει ότι εκεί έξω υπάρχει μια γάτα που έχει χαθεί στη βροχή, δεν πρόκειται να επιστρέψει μέχρι να τη βρει, αυτό είναι σίγουρο».

«Δεν μπορείτε να την αλλάξετε, Αντουάν».

Ο κύριος Αμεντέ γνωρίζει την Αμάντα εδώ και πολύ καιρό.

Ξέρει ότι όταν υπάρχουν ζώα σε κίνδυνο, η Αμάντα πάντα θα προσπαθήσει να τα σώσει, είναι πάνω από τις δυνάμεις της. Και τους ανθρώπους επίσης. Γι' αυτό έρχεται κάθε μέρα, και το Καφέ έχει γίνει, κατά κάποιον τρόπο, το δεύτερο σπίτι του. Λατρεύει την Αμάντα, παρόλο που δεν την έχει δει ποτέ. Και παρότι δεν μπορεί να δει το μέρος, αισθάνεται ότι δεν έχει αλλάξει εδώ και δεκαετίες.

Όταν ήταν νέος και είχε ακόμα την όρασή του, στα τέλη της δεκαετίας του '60, ερχόταν σπάνια εδώ, ήταν η εποχή που το είχαν οι παλιοί ιδιοκτήτες. Το Καφέ εκείνο ήταν ένα πολύ ήσυχο μέρος όπου σύχναζαν οικογένειες. Δεν τον τραβούσε. Ήταν φωτογράφος και είχε μια μικρή επιχείρηση κοντά στην Κρουαζέτ. Ήταν υπερβολικός σε όλα του. Έβγαине πάρα πολύ, δούλευε πάρα πολύ, κάπνιζε πάρα πολύ, έπινε πάρα πολύ, διάβαζε πάρα πολύ, χόρευε πάρα πολύ. Είχε μάθει αρκετά νωρίς ότι έπασχε από μια επιθετική μορφή εκφυλιστικής μυωπίας και φρόντισε να ζήσει τη ζωή του στο έπακρο. Γι' αυτό, όταν κατέληξε στο προσωπικό του κάστρο, για να μάθει να ζει εκεί μέσα χωρίς να βλέπει, ουδέποτε είχε την αίσθηση ότι του είχαν κλέψει κάτι. Τα είχε ζήσει όλα, και μάλιστα σε βάθος. Αλλά ήταν μόνος. Ούτε γυναίκα ούτε παιδιά.

Όταν όλα βυθίστηκαν στο σκοτάδι, τον φρόντιζαν οι γονείς του, τον περιέβαλλαν με την παρουσία τους, αλλά δεν ήταν πλέον νέοι. Θυμάται αόριστα το Μικρό Εργοστάσιο. Είναι κάπου στο πίσω μέρος του μυαλού του, γιατί περνούσε από εκεί στον δρόμο για το σπίτι του.

Αν γινόταν κάποιο θαύμα και έβρισκε την όρασή του μέσα σε μια νύχτα, πιστεύει ότι δεν θα ένιωθε καθόλου έκπληξη

από τα αντικείμενα, ούτε από τη διαρρύθμιση των χώρων ή τα έπιπλα. Βλέπει με τη φαντασία του, χωρίς να κάνει λάθος, τον πάγκο με τα πορτοκάλια στο μεγάλο γυάλινο μπολ τους, τα αυγά πάνω στον μεταλλικό δίσκο, την παλιά καφετιέρα και τα μενού γραμμένα στον μεγάλο μαυροπίνακα.

«Έτσι είναι φτιαγμένη η γυναίκα σας», επιμένει.

«Αυτό είναι αλήθεια», λέει ο Αντουάν.

Αυτό το κομμάτι του χαρακτήρα της γυναίκας του τον εκνευρίζει. Ξέρει ότι εκείνη δένεται και ότι οι «διασωθέντες» στο τέλος πάντα φεύγουν. Ακόμα χειρότερα, μερικές φορές την κατηγορούν κιόλας! Κι αυτές οι μικρές συναισθηματικές πληγές δεν είναι ανώδυνες για εκείνη. Σηκώνεται. Δεν θέλει να κάνει προβλέψεις.

«Λοιπόν, δεν θα επιτρέψουμε να μας πάρει από κάτω, έτσι δεν είναι;» είπε χωρίς να απευθύνεται κάπου συγκεκριμένα. «Κερνάω μια γύρα σε όλους. Δεν μας συμβαίνει και κάθε μέρα να είμαστε ασφαλείς ενώ τόσοι άλλοι είναι στο μάτι του κυκλώνα, ε;»

«Φαντάζεστε αυτούς που είναι στη θάλασσα αυτή τη στιγμή;»

Για λίγες στιγμές πέφτει σιωπή. Η πόλη είναι παραθαλάσσια. Το Μικρό Εργοστάσιο δεν απέχει πολύ από το λιμάνι, βρίσκεται σε μια αυτοσχέδια μικρή πλατεία λουσμένη στο φως του ήλιου, που δημιουργήθηκε χάρη στη σύγκλιση δύο πεζοδρομίων, λίγο πιο μακριά από την κίνηση. Στον τόπο αυτόν, όλοι έχουν βγει με πλεούμενο τουλάχιστον μία φορά στη ζωή τους. Κανείς νιώθει μικροσκοπικός όταν θυμώνει η θάλασσα, αυτό είναι αλήθεια. Και η Μεσόγειος μπορεί να γίνει βίαιη όταν θυμώνει.

«Τι θα θέλατε, δεσποινίς Φορστέρ; Αφού έχετε τελειώσει το φαγητό, τι λέτε για λίγο κονιάκ;»

«Μεσημεριάτικα; Δεν πίνω ποτέ το μεσημέρι. Πώς θα τακτοποιήσω τα βιβλία μετά;»

«Όπως και να 'χει, δεν υπάρχει περίπτωση να επιστρέψετε στη βιβλιοθήκη αμέσως. Είπαν στο ίντερνετ να μη μετακινηθεί κανείς για τουλάχιστον τρεις ώρες, ίσως και περισσότερο».

Εκείνην ακριβώς τη στιγμή, που την εξυπηρετεί, αγνοώντας τις διαμαρτυρίες της, η πόρτα ανοίγει. Καταρρακτώδης βροχή, ριπές ανέμου, συριγμοί... Το γέλιο της Αμάντα.

Όλοι στρέφουν το κεφάλι ταυτόχρονα προς την είσοδο του Καφέ. Η Αμάντα δεν είναι μόνη. Μαζί της είναι μια πολύ μικροκαμωμένη, βρεγμένη ως το κόκαλο νεαρή κοπέλα που τρέμει ολόκληρη. Στην αγκαλιά της σφίγγει, σχεδόν πνίγοντάς τον, έναν αδύνατο, τρομαγμένο γάτο, επίσης μούσκεμα.

Αμέσως, η Φλόρα οσμίζεται τον γάτο. Σηκώνεται από τη θέση της, σε φανερή έξαψη. Δεν ξέρει αν πρέπει να γαβγίσει ή να κουνήσει την ουρά της. Δεν γνωρίζει ακόμη αν ο γάτος είναι εχθρός ή σύμμαχος στη μεγάλη της αποστολή: να προστατεύσει τον Αμεντέ.

Αυτός χαϊδεύει καθησυχαστικά το σκυλί του στην πλάτη, για να το ηρεμήσει.

Ο γάτος, ασφυκτιώντας στην αγκαλιά της κοπέλας, προσπαθεί να διαμαρτυρηθεί με μερικά αδύναμα νιαουρίσματα.

Η Αμάντα φωνάζει στον Αντουάν.

«Μη στέκεις εκεί σαν γλάστρα, Αντουάν! Πήγαινε να μου φέρεις μερικές πετσέτες από πάνω. Πάρε μαζί σου και το πανωφόρι, και τις κάλτσες και τα παπούτσια μου. Έλα, κουνήσου λιγάκι!»

Ο Αντουάν αντιστέκεται, κι έχει το δίκιο του. Δεν θέλει να τη βοηθήσει να σώσει τον κόσμο. Δεν θέλει να την ξαναδεί να πονάει.

Η Αμάντα σπρώχνει την καλεσμένη της προς το καλοριφέρ. Η νεαρή κοπέλα είναι μελαχρινή και τα μακριά μαλλιά της είναι μαζεμένα σε ένα σινιόν χαμηλά στον λαιμό της, από όπου ξεφεύγουν τούφες που στάζουν. Το βλέμμα της είναι ανήσυχο. Σαν κυνηγημένο ζώο που προσπαθεί να αφουγκραστεί ποιος κίνδυνος το περιμένει. Μεταξύ της ίδιας και του γάτου, ο γάτος δείχνει λιγότερο άγριος. Και η κοπέλα μοιάζει να έχει ταλαιπωρηθεί πάρα πολύ.

«Τι συμβαίνει;» ρωτάει ο Αμεντέ.

Ένωσε τα πάντα, άκουσε τα πάντα. Και η Φλόρα του είπε τα πάντα, με τον δικό της τρόπο. Κατάλαβε ότι υπάρχει γάτα. Άκουσε επίσης τον μοναδικό ήχο που κάνει το σώμα ενός καινούργιου ανθρώπου. Ξέρει ήδη πολλά. Ξέρει ότι είναι ένα σώμα ελαφρύ, που θέλει να ξεχάσει. Γνωρίζει ότι το σώμα αυτό είναι ραγισμένο, επειδή ο ήχος των βημάτων είναι ασταθής. Αυτός ο άνθρωπος δεν πατά και τα δύο του πόδια με τον ίδιο τρόπο. Πώς θα μπορούσε, όμως, να μαντέψει ότι ήταν χορεύτρια και ότι έχασε όλα της τα όνειρα;

«Η αφεντικίνα μόλις γύρισε, μαζί με ένα κορίτσι που είναι μούσκεμα, και ένα γατί», είπε μονότονα ο Ρομπέν, ένας νεαρός άνδρας καθισμένος μπροστά από τη βιτρίνα του Καφέ.

Για λίγες στιγμές, έδειξε ένα κάποιο ενδιαφέρον για τα δραματιζόμενα, αλλά τώρα η προσοχή του στράφηκε ξανά προς την πλημμυρισμένη μικρή πλατεία. Μπορεί να κάθεται με τις ώρες κοιτώντας έξω. Μιλάει λίγο, κάνει ότι χαμογελά.

Αναμοχλεύει συνεχώς στο μυαλό του τις μελαγχολικές του σκέψεις και δεν του αρέσει όταν αυτές διακόπτονται από κάποια ασυνήθιστη περίπτωση.

Συχνά, έχει φρέσκα σημάδια στο πρόσωπό του. Όταν βρεθεί σε καβγά, δεν χάνει ποτέ την ευκαιρία να τσακωθεί. Αναπόφευκτα, λοιπόν, μετά, του μένουν τα ίχνη.

Στο Μικρό Εργοστάσιο σπάνια του απευθύνουν τον λόγο, κι αυτό είναι κάτι που εκτιμά. Οι άνθρωποι που έρχονται σε αυτό το Καφέ αναζητούν ηρεμία, κι αυτό είναι ανακουφιστικό. Κανείς δεν του ζητά να ανοίξει συζήτηση. Κανείς δεν τον κρίνει. Κανείς δεν του δίνει σημασία.

Και στο σημείο αυτό, φυσικά, κάνει μεγάλο λάθος. Η Αμάντα, για μεγάλο χρονικό διάστημα, τον είχε κατατάξει στους προστατευόμενούς της. Για εκείνη, είναι ένας σπασμένος άνθρωπος που πρέπει να επιδιορθωθεί. Έτσι, τον παίρνει με το μαλακό, χωρίς να του δείχνει ποτέ ότι τον προσέχει.

Ο Ρομπέν ξέρει ότι εδώ δεν κινδυνεύει να εκνευριστεί με κάτι. Και ότι τίποτα δεν θα του βγει ξινό. Επειδή, εκεί που δεν έχει κυρίως εμπιστοσύνη είναι στον ίδιο του τον εαυτό.

Η Ελέν Φορστέρ σηκώνεται για να βοηθήσει την Αμάντα και δίνει το κονιάκ της στη νεαρή κοπέλα που το παίρνει χωρίς να μιλήσει, αλλά ούτε και να το πιει.

Ο Αντουάν επιστρέφει με μια στοίβα πετσέτες μάνιου. Κοιτάζει αμήχανα το κορίτσι που είναι μούσκεμα απ' την κορφή ως τα νύχια.

«Τη λένε Μερίλ», λέει η Αμάντα. «Τους βρήκα και τους δυο τους κρεμασμένους από τα κάγκελα της αυλόπορτας στο κηπάκι του καταστήματος παιχνιδιών».

«Κρεμασμένους;»

«Ε, ναι, με αυτόν τον χείμαρρο, καλύτερα να πιαστείς γερά από κάπου, για να μη σε παρασύρει το νερό. Είναι δικός σου ο γάτος;» ρωτάει τη Μερίλ που εξακολουθεί να τρέμει.

«Όχι», απαντά η νεαρή χορεύτρια με τρεμάμενη φωνή. «Τον είδα την ίδια στιγμή που τον είδατε κι εσείς».

«Αλήθεια; Τον έχεις, όμως, στην αγκαλιά σου».

«Το αστείο είναι», είπε η Μερίλ χωρίς να γελάει, «πως ερχόμουν ακριβώς εδώ».

Όλοι οι πελάτες την παρακολουθούν. Η συζήτηση γενικεύεται. Όλοι θέλουν να εμπλακούν, εκτός από τον Ρομπέν που δεν καταδέχεται να τραβήξει το βλέμμα του από τη βροχή, έξω, στην άλλη πλευρά του παραθύρου.

«Α! Βλέπετε», λέει η δεσποινίδα Φορστέρ, «που σας λέω πάντα ότι τίποτα δεν γίνεται τυχαία;»

Η Μερίλ έχει αφήσει κάτω τον γάτο που τρέμει, με τα πόδια στυλωμένα προς τη Φλόρα, το τρίχωμά του όρθιο και την ουρά σηκωμένη.

Σιωπηλά, η νεαρή κοπέλα στεγνώνει τα μαλλιά της, πιέζοντάς τα στην πετσέτα. Προσπαθεί να καταλάβει όσο γίνεται λιγότερο χώρο, να μην τραβάει την προσοχή. Η αλήθεια είναι πως από αυτή την άποψη, απέτυχε παταγωδώς.

Η Αμάντα σκουπίζει κι εκείνη το κεφάλι της. Βγάζουν και οι δύο τις κάλτσες τους για να φορέσουν στεγνές.

Η αφεντικίνα πηγαίνει στην τουαλέτα για να αλλάξει.

Πριν εξαφανιστεί, παραδίδει τον γάτο στον άνδρα της.

«Αντουάν, θέλεις να στεγνώσεις τον καημένο τον Σπριτζ;»

«Σπριτζ; Ποιος είναι αυτός;» ρωτάει αυστηρά ο Αντουάν.

«Ο γάτος».

«Με τίποτα! Είναι μαδημένος, βρόμικος και βρομοκοπάει».

«Έλα, σταμάτα να γκρινιάζεις για το παραμικρό. Ξέρεις ότι δεν θα τα καταφέρεις».

«Τι δεν θα καταφέρω;»

«Να με εμποδίσεις να τον περιμαζέψω».

«Τα μάτια του τα είδες; Πρέπει να έχει κάτι μεταδοτικό. Θα κολλήσουμε πανούκλα! Δεν βλέπεις τι γίνεται στην Κίνα;»

«Μην τα μπερδεύεις όλα μαζί. Για ποιο πράγμα μιλάς; Για τη γρίπη που έχουν εκεί;»

«Ναι. Ακριβώς. Φαίνεται ότι έχει προέλθει από ζώα».

«Ναι, αλλά εμείς δεν είμαστε στην Κίνα. Δεν μας απασχολεί».

«Σήμερα το πρωί, είπαν ότι έχουμε τρεις Κινέζους ασθενείς στη Γαλλία», παρατηρεί εκείνος. «Άρα, ορίστε! Μας αφορά κι εμάς!»

«Έχει δίκιο», λέει η Κριστίν, πατώντας κουμπιά στο κινητό της, «αλλά ο υπουργός Υγείας έγραψε στο Twitter ότι ο κίνδυνος εισαγωγής της νόσου από τη Γιουχάν είναι σχεδόν μηδενικός και ο κίνδυνος εξάπλωσης του κορονοϊού στον πληθυσμό πολύ χαμηλός».

«Ορίστε! Βλέπεις;»

Ο Αντουάν ανασηκώνει τους ώμους. Δίνει το ζώο στην Ελέν Φορστέρ που δεν ενθουσιάζεται και το ακουμπά στο τραπέζι μπροστά στη Μερίλ, η οποία δείχνει να μη συμμετέχει.

«Ερχόσασταν εδώ για να προφυλαχθείτε;» τη ρωτάει η Ελέν.

«Εμ... όχι», λέει η Μερίλ σιγανά. «Ερχόμουν για την αγγελία».

«Κοίτα να δεις! Τι σύμπτωση!»

«Ποια αγγελία;» ρωτάει ο Αμεντέ.

«Υπάρχει μια αγγελία στην πόρτα. Ψάχνουμε σερβιτόρα».

«Α, ψάχνετε σερβιτόρα;»

«Ναι», απαντά ο Αντουάν. «Η Αμάντα θέλει. Λέει ότι χρειάζεται βοήθεια. Χρειαζόμαστε, όμως, μια επαγγελματία. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να εκπαιδεύσουμε κάποιον χωρίς πείρα».

«Είστε σερβιτόρα;» ρωτάει ο Αμεντέ απευθυνόμενος με τη φωνή στη νεαρή κοπέλα.

Η Μερίλ τώρα σκουπίζει μηχανικά τον γάτο με μια μικρή πετσέτα.

Οι κινήσεις της είναι συγκρατημένες, λίγο εξεζητημένες. Αυτόν τον τρόπο βρήκε για να κρύψει τη δυσκολία στην κίνηση που έχει στο ένα της χέρι. Δεν θέλει να δείξει ότι δεν μπορεί να κλείσει εντελώς τα δάχτυλά της, ότι ο καρπός της έχει χάσει την ευελιξία του.

«Όχι».

Την απάντησή της ακολουθεί σιωπή. Περιέργεια. Όλοι περιμένουν να δώσει εξηγήσεις. Αλήθεια, γιατί είπε ότι έρχεται για την αγγελία, εφόσον δεν είναι σερβιτόρα; Αναστενάζει.

Ένας ήχος που θυμίζει ατμολέβητα εισβάλλει στον χώρο. Είναι ο ψωρόγατος που γουργουρίζει. Το σκυλί τον κοιτάζει έκπληκτο, με το κεφάλι γερμένο και το βλέμμα γεμάτο ερωτηματικά. Παραμένει σε εγρήγορση όλην αυτή την ώρα.

Η Μερίλ δεν θέλει να πει την ιστορία της ζωής της. Εξακολουθεί να είναι πολύ επώδυνη. Για εκείνη, τα δύο χρόνια που έχουν περάσει από το ατύχημά της είναι σαν λίγα δευτερόλεπτα. Λέει χαμηλόφωνα:

«Μόλις ήρθα σε αυτή την πόλη. Ψάχνω για δουλειά. Αλλά ποτέ δεν ήμουν σερβιτόρα».

«Τι είπες;» ρωτάει η Αντρέα, η χήρα.

«Είπε ότι ψάχνει για δουλειά», απάντησε δυνατά ο Αμεντέ.
«Και ότι έχει δουλέψει σερβιτόρα ένα καλοκαίρι».

Η Μερίλ κοκκινίζει ακούγοντας το ψέμα του γέροντα. Ο Αντουάν κοιτάζει τον Αμεντέ επικριτικά, αλλά δεν τον διορθώνει. Νιώθει οργισμένος και θύμα της μοίρας ταυτόχρονα, και ξέρει πολύ καλά πώς θα τελειώσουν όλα. Πολύ θα ήθελε να πατήσσει φρένο, αλλά νιώθει πως η μοίρα τον έχει ήδη ξεπεράσει.

Η Αμάντα βγαίνει από την τουαλέτα. Φοράει μια πορτοκαλί αθλητική φόρμα, πάνω από την οποία δένει την ποδιά της μαγείρισσας.

«Έχετε πει τον καφέ σας, Αντρέα;»

Μητέρα και κόρη κουνάνε αρνητικά το κεφάλι.

«Με αυτή την κακοκαιρία, θα μπορούσες να κεράσεις έναν γύρο, για να ανεβάσεις το ηθικό του κόσμου», λέει η Αμάντα στον Αντουάν.

Αγανακτισμένος εκείνος, ανοίγει διάπλατα τα μάτια του και απευθύνεται στους υπόλοιπους.

«Αυτό ακριβώς είπα! Ακριβώς! Με προσβάλλεις! Μόλις το έκανα, αλλά με διέκοψες όταν μπήκες μέσα με όλο αυτό το τσίρκο».

Η Αμάντα τοποθετεί μια κούπα γάλα μπροστά στον γάτο. Η Μερίλ τον παρακολουθεί με έκπληξη να πίνει, σαν να βλέπει ένα θαύμα να εκτυλίσσεται μπροστά στα μάτια της.

Δεν έχει δει ποτέ στη ζωή της γάτο; αναρωτιέται ο Ρομπέν.

Τον ενοχλεί όλη αυτή η αναταραχή που τον εμποδίζει να συγκεντρωθεί στις σκέψεις του. Δεν του αρέσει να ασχολείται με τους άλλους, αλλά αναπόφευκτα, όταν σε αυτό το Καφέ, όπου ποτέ δεν συμβαίνει τίποτα, προκύπτει μια διπλή διάσωση χαμένων, του κινεί το ενδιαφέρον.

Ξαφνικά, έχει την επιθυμία να παρακολουθήσει τι συμβαίνει στην αίθουσα. Και τον τραβάει ιδιαίτερα το βρεγμένο πρόσωπο εκείνης της κοπέλας. Δεν ξέρει γιατί. Τον εκνευρίζει. Τα κατάπληκτα μάτια της, η απούσα έκφρασή της. Θέλει να την ταρακουνήσει και να της πει: *έι, από ποιον πλανήτη έχεις κατέβει;*

Εκείνη αναπηδάει, αιφνιδιάζοντας το βλέμμα του, σαν να την είχαν πιάσει στα πράσα. Ο Ρομπέν ένιωσε άβολα. *Τι έγινε τώρα, μήπως μίλησα μεγάλωφωνα;*

«Αυτό είναι το κέρασμά σου; Ένα κουπάκι γάλα στον ψωρόγατο;» ρωτάει ο Αντουάν.

Η Αμάντα χαμογελάει τρυφερά.

«Τον λένε Σπριτζ! Σταμάτα την γκρίνια και φτιάξε μια ωραία, παχύρρευστη σοκολάτα για τη μικρή. Και δεσ αν έχει μείνει κρουασάν από το πρωί. Θα φροντίσω εγώ για το κέρασμα. Δεσποινίς Φορστέρ, μήπως έχετε καμιά ιδέα τι να γράψουμε για “φράση της ημέρας”;»

Και καθώς πηγαίνει από τραπέζι σε τραπέζι, σερβίροντας στους πελάτες της το αγαπημένο τους ποτό, ένα ζεστό, γλυκό άρωμα σοκολάτας γεμίζει το δωμάτιο.

Ο Αμεντέ ανασηκώνει τη μύτη του και οσμίζεται τον αέρα. Η Φλόρα νιώθει κάπως καθησυχασμένη. Ξαπλώνει ξανά στα πόδια του.

Η Ελέν Φορστέρ νιώθει ξαφνικά πως έχει μεταφερθεί πίσω, στην παιδική της ηλικία, στην κουζίνα της γιαγιάς της. Βλέπει ξανά μπροστά της το μπολ με τα κόκκινα λουλούδια, μέσα στο οποίο άχνιζε η ζεστή σοκολάτα. Η μητέρα της δεν δούλευε, αλλά ανάμεσα στο *σόπινγκ* και στο *φίτνες*, είχε πάντα κάτι να κάνει. Μετά το σχολείο, η μικρή Ελέν πήγαινε στο σπίτι της γιαγιάς και έκανε μαζί της τα μαθήματα, μετά το φαγητό. Μια στιγμή ευτυχίας, μια νησίδα γαλήνης στην όχι πάντα εύκολη ζωή της, που κυλούσε μεταξύ των καβγάδων των γονιών της και της μοναξιάς που ένιωθε στο σχολείο.

Η ανάμνηση είναι πολύ έντονη. Και όπως είναι φυσικό, ξυπνάει μέσα της μια σειρά από συνδέσεις με λογοτεχνικές ιδέες. Αυτό είναι φυσιολογικό για μια βιβλιοθηκονόμο. Σκέφτεται πως, τελικά, είναι μεγάλος αυτός ο Μαρσέλ! Επειδή σκέφτεται τη μαντλέν του Προυστ, φυσικά. *Να θυμηθώ να ξαναδιαβάσω αυτό το απόσπασμα αργότερα στη βιβλιοθήκη*, σκέφτεται.

Αυτό που αγνοεί είναι ότι ο κύριος Αμεντέ, ο τυφλός γέροντας, η μεγαλύτερη επιθυμία του οποίου είναι να διαβάσει ένα βιβλίο, οποιοδήποτε βιβλίο, σκέφτεται εκείνη ακριβώς την ίδια στιγμή το ίδιο απόσπασμα από το ίδιο μυθιστόρημα.

Η Αντρέα και η Κριστίν, μητέρα και κόρη, δεν τσακώνονται για μια φορά. Η Κριστίν λέει:

«Λατρεύω τη μυρωδιά του καφέ όταν αναμειγνύεται με τη μυρωδιά της σοκολάτας. Δεν ξέρω γιατί».

«Επειδή ο πατέρας σου έβαζε πάντα κομματάκια σοκολάτας στον καφέ του», λέει τρυφερά η μητέρα της.

Ο Ρομπέν κοιτάζει με αγριεμένο βλέμμα τη βροχή, που συνεχίζει να πέφτει. Αντιστέκεται με όλη του τη δύναμη στην

παρόρμηση να κοιτάξει το φλιτζάνι με τη σοκολάτα που γεμίζει. Πολύ αργά, την ακολουθεί τώρα με τα μάτια του, καθώς ο Αντουάν φέρνει τον μικρό δίσκο στο τραπέζι της Μερίλ. Τον αφήνει κάτω με δύναμη και ακούγεται ο χαρακτηριστικός ήχος από πιατικά που χτυπάνε μεταξύ τους.

«Έτσι θα πάει το πράγμα;» φωνάζει προς την κατεύθυνση της Αμάντα. «Η κυρία είναι ικανοποιημένη;»

Ελπίζει ότι η συμπεριφορά του είναι τόσο δυσάρεστη ώστε αυτή η καημένη να πάρει των ομματιών της και να εξαφανιστεί από εκεί που ήρθε. Αλλά η Μερίλ δεν φαίνεται να παρατηρεί την κακή του διάθεση.

Ο Σπριτζ μυρίζει το κρουασάν και διεκδικεί μερίδιο.

Αηδία, σκέφτεται ο Ρομπέν. Ένα άρρωστο γιατί πάνω στο τραπέζι! Δεν είναι υγιεινό. Τι γίνεται σήμερα σε αυτό το Καφέ; Συνήθως δεν είναι έτσι.

Οι άλλοι δεν λένε κουβέντα. Κανείς δεν κατεβάζει το ζώο. Ο γάτος αρχίζει να κάνει την τουαλέτα του πάνω στο τραπέζι, υπό το συνεπαρμένο βλέμμα της Μερίλ.

«Τι θα τον κάνετε τον γάτο;» ρωτάει σιγανά την Αμάντα καθώς περνάει από δίπλα της.

«Γιατί, τον θέλεις;»

Η Μερίλ πολύ θα τον ήθελε. Θα έλεγε, μάλιστα, πως τον ονειρεύεται. Πιστεύει ότι δεν ήταν τυχαίο που τον βρήκε γαντζωμένο στο κιγκλίδωμα. Ανήκουν ο ένας στον άλλον, τώρα.

Ο Σπριτζ, σαν να διάβασε τη σκέψη της, την κοιτάζει ικετευτικά.

«Ω, όχι!» λέει, απογοητευμένη. «Δεν μπορώ να έχω γάτα στο σπίτι μου. Έχω συγκάτοικο».

Στην πραγματικότητα, δεν έχει κανονική συγκάτοικο. Νοικιάζει ένα δωμάτιο σε ένα σπίτι.

Ζει με μια κυρία, την Πάολα, μια Ιταλίδα που, για να τα βγάλει πέρα, νοικιάζει ένα από τα δωμάτια του σπιτιού της. Μόνο αυτό είχε βρει όταν έφτασε στην πόλη. Μοιράζεται το μπάνιο και την κουζίνα με την ιδιοκτήτρια, αλλά η κουζίνα, ούτως ή άλλως...

«Πρώτα απ' όλα, πρέπει να πάρει τα πάνω του», είπε η Αμάντα. «Συχνά δέχομαι και φροντίζω ζώα εδώ. Συνήθως, μόλις το ζώο που φιλοξενούμε θεραπευτεί, υπάρχει πάντα κάποιος πελάτης που το ερωτεύεται και το παίρνει μακριά. Προσπαθώ να μην κολλάω συναισθηματικά».

«Είδετε τις πατούσες του;» ρωτάει ξαφνικά η Ελέν Φορστέρ με ανησυχία.

Ξαφνικά, όλοι κοιτάζουν τις πατούσες του γάτου. Εκείνην ακριβώς τη στιγμή, ο γάτος γλείφει προσεκτικά κάθε του δάχτυλο.

«Σωστά», λέει η Κριστίν, «για τόσο αδύνατο ζώο, έχει πραγματικά μεγάλες πατούσες».

«Ω, μη μου πεις», λέει η βιβλιοθηκονόμος.

«Τι συμβαίνει;» ρωτούν οι άλλοι εν χορώ.

«Μα, ναι, βέβαια, είναι σίγουρα αυτό που νομίζω...»

Ο Αμεντέ πολύ θα ήθελε να μάθει τι βλέπουν οι άλλοι. Συγκρατεί την ανυπομονησία του και περιμένει.

«Το είχα ακούσει, χάρη στον Χέμινγκουεϊ», λέει η δεσποινίδα Φορστέρ, «αλλά δεν πίστευα ότι υπήρχαν στη Γαλλία».

«Μα πού αναφέρεστε;» ρωτάει η Αμάντα.

Τι δουλειά έχει ο Χέμινγκουεϊ εδώ πέρα; γκρινιάζει από μέσα

του ο Ρομπέν. *Τούτη εδώ, πάντα έχει έναν συγγραφέα εύκαιρο για να κάνει επίδειξη!*

Πώς θα μπορέσει ο Ρομπέν να εξασκηθεί στον αυτοέλεγχο, να ελέγξει τις βίαιες παρορμήσεις του, αν το Μικρό Εργοστάσιο γίνει ένα μέρος σαν όλα τα άλλα; Ένα μέρος όπου η εξωτερική ζωή εισβάλλει επιβάλλοντας τις αναταραχές της; Το χάος της; Τη μανία της; Την ηλιθιότητά της; Πώς θα αντιμετωπίσει την καταίγίδα μέσα του, αν η γαλήνη εγκαταλείψει αυτό το Καφέ;

«Ο γάτος έχει πολυδακτυλία;» ρωτάει ο Αμεντέ.

Να κι άλλος ένας που το παίζει επαΐων, γκρινιάζει ο Ρομπέν.

«Ακριβώς!» λέει χαρωπά η δεσποινίδα Φορστέρ. «Στην Αγγλία, τις λένε γάτες Χέμινγκουεϊ, επειδή ο συγγραφέας τις μάζευε, έκανε συλλογή. Αυτό είναι τρελό! Έχουμε μια τέτοια εδώ; Στο σπίτι μας; Εννοώ... στο σπίτι σας, Αμάντα».

«Έχετε δίκιο, είναι κάτι ξεχωριστό».

Μετράει.

«Έχει έξι δάχτυλα στο μπροστινό δεξί του πόδι. Και αριστερά;»

Η Μερίλ σηκώνει απαλά το αριστερό μπροστινό πόδι του γάτου στο χέρι για να μετρήσει.

«Επτά!» φωνάζει, εντυπωσιασμένη. «Επτά στο αριστερό πόδι. Τα πίσω φαίνονται φυσιολογικά».

Είναι σιχαμένο όλο αυτό, σκέφτεται ο Ρομπέν. Μια γάτα που είναι και άρρωστη ΚΑΙ ανάπηρη! Αυτό μου έλειπε σ' αυτή τη ζωή! Το μόνο Καφέ όπου συχνάζω μετατρέπεται σε οίκο μεταλλαγμένων όντων.

«Λένε ότι αυτές οι γάτες φέρνουν καλή τύχη», λέει ο κύριος Αμεντέ. «Συχνά τις έπαιρναν σε καράβια που διέσχιζαν

ωκεανούς και τα ποντίκια λούφαζαν, επειδή με τα επιπλέον δάχτυλα οι γάτες αυτές ήταν οι καλύτεροι κυνηγοί».

«Κοιτάζτε προσεκτικά το μεγάλο του δάχτυλο», παρεμβαίνει η δεσποινίδα Φορστέρ. «Είναι σχεδόν σαν τον δικό μας αντίχειρα».

«Η μικρή από 'δώ είναι σερβιτόρα και ψάχνει δουλειά», λέει ο Αμεντέ.

«Αλήθεια;» ρωτάει η Αμάντα. «Αυτό είναι απίστευτο, κι εμείς σερβιτόρα ψάχνουμε».

«Ναι, αλλά εμείς χρειαζόμαστε μια πεπειραμένη σερβιτόρα», λέει ο Αντουάν. «Τούτη εδώ δεν ξέρουμε καν από πού μας έρχεται. Ούτως ή άλλως, χρειαζόμαστε κάποιες συστάσεις».

«Δούλεψε ως σερβιτόρα ένα καλοκαίρι», επιμένει ο Αμεντέ.

«Ελα, Αντουάν, αφού την προτείνει και ο Αμεντέ!» τον μαλώνει τρυφερά η Αμάντα.

Ο Αντουάν ρίχνει μια άγρια ματιά στον γέρο τυφλό, αλλά ο Αμεντέ, φυσικά, δεν τον βλέπει. Η Μερίλ, σιωπηλή, κοκκινίζει, αλλά δεν διορθώνει το ψέμα. Έχει μεγάλη ανάγκη να βρει δουλειά.

«Έχω μια ιδέα για τη “φράση της ημέρας”», λέει ο Αμεντέ. «Μου ήρθε όταν αναφέρατε τον Χέμινγκουεϊ».

Η Ελέν Φορστέρ πλησιάζει τον πιο μεγάλο από τους μανυροπίνακες που κρέμονται στον τοίχο, αυτόν κοντά στον πάγκο, σβήνει την πρόταση του Ζαν Τελέ που ήταν γραμμένη και περιμένει, με την κιμωλία στο χέρι.

Ο Αμεντέ δηλώνει χαιρέκακα:

«Ένας έξυπνος άνθρωπος αναγκάζεται να μεθύσει για να περάσει την ώρα του με ηλιθίους. Έρνεστ Χέμινγκουεϊ».

Κάποιοι πελάτες χαμογελούν, ενώ η δεσποινίδα Φορστέρ καταγράφει ευσυνείδητα τη φράση.

«Για εσάς και για εμάς μιλάτε, κύριε Αμεντέ;» ρωτάει κοροϊδευτικά ο Αντουάν.